

Motion till riksdagen 2005/06:T369

av Ulla Löfgren (m)

Väg 363

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att återställa medel till Vägverket region Norrs planeringsram, för att väg 363 skall kunna åtgärdas inom den nuvarande planeringsperioden.

Motivering

Vindelns är en ort ca 6 mil från Umeå och ingår i Umeås arbetsmarknadsregion. Vindelns problem påminner i hög grad om de problem Trollhättan har brottats med. Skillnaden är att Trollhättan, genom att Saab hade utländska ägare, fick uppmärksamhet både nationellt och internationellt.

Umeåregionen är ett transport- och logistiknav i Sverige och norra Europa. Regionen är idag en tillväxtregion och har kommuner med såväl positiv som negativ befolkningstrend men sammantaget en hög tillväxt.

Näringslivet baseras på såväl basnäringen skog som ny forskning och utveckling inom t.ex. bioteknik och IT. För att säkra kompetens- och arbetskraftsförsörjningen behöver Umeåregionen en effektiv pendling.

När det gäller vägar skiljer det sig starkt åt beroende på målet. En resa i nord/sydlig riktning går bra såväl med egen bil som kollektivt. Att resa på "tvären", väst/östlig riktning går betydligt sämre. Om Umeåregionen skall fortsätta att vara en av fyra tillväxtmotorer i Sverige och ha ambitionen att vara den främsta, är det viktigt att lösa de flaskhalsar som bl.a. finns längs väg 363. Ur ett tillväxtperspektiv och för näringslivsutvecklingen och arbetskraftsförsörjningen är regionen beroende av förbättrade inomregionala kommunikationer. När det gäller kollektiva kommunikationer följer den ovan nämnda strukturen, ju sämre väg- och resmöjligheter desto sämre kollektivtrafik.

I Vindelns kommun finns ca 570 aktie-, handels- kommanditbolag samt enskilda firmor. De flesta av dessa är solo- och mikroföretag. Men ett antal är medelstora och har så många som ca 160 anställda. Detta innebär att var 10:e

Fel! Okänt namn på

Vindelnsbo är en företagare. Sammantaget finns det registrerade 1 137 registrerade företag (inkl jord- och skogsbruk) i Vindelns kommun, vilket gör att var 5:e Vindelnsbo är företagsam i någon verksamhet. Det är företag inom den skogsbruksmekaniska sektorn. De är världsledande inom sin nisch och utgör hjärtat av Sveriges skogsbruksmekaniska kluster. Detta kluster sysselsätter idag ca 1 100 personer varav ca 400 anställda återfinns i Vindelns tätort och industriområde.

Om dessa företag skall kunna fortsätta verka och utvecklas i regionen/länet/Sverige krävs att arbetskraftsförsörjningen säkras. Detta kan enbart ske om kommunikationer och restider ligger under den magiska restidsgränsen på ca 40 minuter.

I Västerbotten finns en unik koncentration av företag som är verksamma i detta kluster, där var och en representerar sin specialkunskap i totallösningar i mekaniseringsarbetet. Tunga aktörer i branschen är bl.a. Komatsu i Umeå, Cranab i Vindeln, Hultins i Malå, Indexator i Vindeln, Slagkraft i Vindeln, Olofsfors i Nordmaling och Vimek i Vindeln.

Fakta i korthet

- **Godsvärde:** Längs väg 363 fraktas årligen gods mellan 750 miljoner och 1 miljard svenska kronor, varav den största delen exporteras.
- **Export:** Direkt export ca 150 miljoner kronor, indirekt export ca 350 miljoner kronor.
- **Pendling:** Längs väg 363 åker dagligen ca 600 dagpendlare Umeå–Vindeln.
- **Investeringar:** Planerade investeringar de närmsta 5 åren bland de företag som befinner sig ”längs” 363:an är minst 165 miljoner kronor.
- **FoU:** Ovan nämnda företag lägger ca 5 miljoner per år på FoU.

Forskning har visat att många framgångsrika regioner har en stark funktionell specialisering: Gnosjö, Silicon Valley, Bologna. De säger vidare: De viktigaste effekterna av kluster anses vara att kunskap sprids snabbare och effektivare mellan företag lokalt än globalt. Tillgången till spetskompetens finns, dels genom att kunskap om en viss produkt under lång tid överförs och förädlats mellan människor lokalt, dels genom att människor med rätt kompetens söker sig till dessa arbetsmarknadsregioner. Här finns inte bara ett jobb att söka utan en hel arbetsmarknad och stora karriärmöjligheter.

Nutek konstaterar i sin rapport Regionförstoring: Regionförstoring – eller vidgade arbetsmarknader – är ett sätt att stärka regioner. Befolkningsmässigt stora arbetsmarknadsregioner fungerar generellt bättre än små t.ex. genom att matchning på arbetsmarknaden underlättas. De konstaterar vidare att t.ex. åtgärder i transportsystemet kan leda till regionförstoring.

En synnerligen viktig del av möjligheten till fortsatt framgång för klustrets ingående företag, är möjligheten till arbetskraftsförsörjning och minimering av investeringsrisker. I detta sammanhang är goda kommunikationer av helt avgörande betydelse. Med bristande kommunikationskvalitet ökar risken för ”isolering” som påskyndar befolkningsminskningen och kraftigt försvårar lokal rekrytering. Ett tydligt växande antal pendlare, från framför allt Umeå,

Fel! Okänt namn på

är i dag redan ett faktum. F.n. är restiden 42 minuter med bil. På sträckan måste man göra 23 byten av hastighet. Kollektivtrafiken är inte anpassad för arbetspendling från Umeå till Vindeln.

I utredningen "På Tvärsen", som utförts av Infraplan 2004, beräknas att Vindeln kan genom förbättringar på väg 363 få ett tillskott på ca 80–110 nya pendlare. Vid en investering om 230 miljoner kronor (under 3 år) skulle vid en breddad samhällsekonomisk analys ge ett nettonuvärde på upp till 110 miljoner kronor (40 års avskrivning).

Väg 363 fanns med i planeringsramen för innevarande period. Med Trollhättepaketet försköts projektet in i nästa period. Regeringens politik är att spela "Fia med knuff". För att rädda tillväxten i den ena delen av landet knuffar man ut den andra. Den taktiken håller inte om man vill ha tillväxt i hela landet. Sveriges skogsmaskinkluster är viktigt för hela Sverige. Nyligen har beslut tagits om att investera 140 miljoner kronor i en utbyggnad av Indexator i Vindeln. I det positiva beslutet är invänt att en upprustning av väg 363 skall ske snarast. Inom regionen är alla goda krafter inställda på att detta skall ske. Pengarna till väg 363 måste återställas snarast!

Stockholm den 3 oktober 2005

Ulla Löfgren (m)